

LPSK VEIKLOS ATASKAITA 2021

Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija

info@lpsk.lt

www.lpsk.lt

GERB. TARYBOS NARIAI,

Jūsų rankose - paskutinių šios kadencijos metų ataskaita. Ir šie metai pilni iššūkių kaip niekad. Nepaisant nepalankaus fono (pandemija, migrantų krizė), valdantieji vieną po kito traukia iniciatyvas, kurios, labai tikėtina, turės neigiamų pasekmių ateityje.

Iš Europos Sąjungos ateinantys pinigai „užkūrė“ reformų katilą. Lyg ir susidaro iliuzija, kad su mumis diskutuojama, tačiau viskas paliekama idėjų lygmeniu, vis žadant konkretumą vėliau. Taip buvo su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano (RRF) projektu, kurio iki pateikimo Europos Komisijai Trišalė taryba taip ir nematė, nors dalyvavome daugybėje „pristatymų“. Panašus procesas vyko ir su Mokesčių peržiūros grupe, kuri rinkosi devynis kartus, tačiau nieko apčiuopiamo iš to taip ir neatsirado.

**Turime budrūs ir solidarūs, nes
skriauda vienam - skriauda visiems.**

Didelį nerimą kelia jau realių veiksmų sulaukusi iniciatyva valstybines įmones paversti akcinėmis bendrovėmis. Po Prezidento veto lyg ir atsirado garantija, kad strategiškai svarbios įmonės negalės būti privatizuojamos, tačiau įvertinant tai, kad praktiškai po nakties į įmonių sąrašą pakliuvo Registrų centras bei Valstybinė miškų urėdija, minčių kyla visokių. Taip pat sklando informacija apie planuojamas reformas sveikatos, komunalinių paslaugų srityse, valstybės tarnyboje. Jau nekalbant apie savivaldybių veiksmus kai kurių savo įmonių atžvilgiu (Vilniaus viešojo transporto pavyzdys).

Visuomenė kaip niekada susiskaldžiusi, nuomonių skirtumai kartais perauga į pyktį ir neapykantą. Šiame kontekste valdžiai tyliai stumti savo iniciatyvas yra gana palanku. Todėl turime būti budrūs ir solidarūs, nes skriauda vienam - skriauda visiems.

Pagarbiai

LPSK pirmininkė

Inga Ruginienė

DARBAS LR SEIME

2021 m. vyko nuoseklus kasdieninis darbas ir diskusijos su Seimo nariais, atstovaujami darbuotojų interesai svarstant aktualius tesės aktų projektus.

LPSK dalyvavo svarstant:

- Darbo kodekso 33, 52, 107 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 24, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 52, 59, 64, 107, 113, 131, 133, 134, 137, 206 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;
- Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. ix-110 1, 5, 111, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 47, 51, 52, 55, 57, 59, 721, 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 136, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 217 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;
- Darbo kodekso 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 47, 51, 52, 55, 57, 59, 72(1), 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 136, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą;
- Lygių galimybių įstatymo Nr. ix-1826 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą;
- Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 11, 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;
- Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektą;

- Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1, 17, 20, 22, 24, 28, 29, 30, 31, 36, 37, 38, 391, 40, 44, 46, 47 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 392 ir 393 straipsniais įstatymo projektą.

DARBAS SU PREZIDENTŪRA

Vyksta gana aktyvus bendravimas su prezidento Gitano Nausėdos patarėjais, keletą kartų į metus susitinkama ir su pačiu Prezidentu aptarti einamųjų aktualijų bei planų.

Kovo 4 d. pirmininkė I. Ruginienė dalyvavo prezidento G. Nausėdos susitikime su profesinių sąjungų organizacijų lyderiais. Aptarta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (RRF), pagal kurią Lietuvai yra numatyta 2,6 mlrd. eurų dotacijų. Taip pat kalbėta apie nedarbą, testavimą, prezidentūros siūlymą pelno mokesčio lengvatą įmonėms, kurios darbo užmokesčio fondo sąnaudas per metus, palyginti su ankstesniu periodu, padidina bent 8 proc.

Balandžio 30 d. įvyko pirmininkės nuotolinis pokalbis su prezidentu G. Nausėda, jis pasveikino šalies darbuotojus su Gegužės 1-ąją, buvo aptartos ir kai kurios aktualijos.

Liepos 6 d. LPSK pirmininkė prezidento G. Nausėdos ir ponios Dianos Nausėdienės kvietimu dalyvavo vakariniame priėmime Valstybės dienos proga.

Spalio 19 d. LPSK kreipėsi į prezidentą G. Nausėdą prašydama vetuoti tą pačią dieną Seimo priimtus Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pakeitimus, kuriais nustatyta, kad darbuotojų sveikatos patikrinimai dėl užkrečiamosios ligos, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, nebefinansuojami valstybės biudžeto lėšomis. Nors Prezidentas įstatymą ir vetavo, tačiau jis Seime buvo atmestas valdančiųjų balsų dauguma.

DARBAS TRIŠALĖJE TARYBOJE

Nuo 2018 m. liepos 1 d. LPSK Trišalėje taryboje atstovauja: LPSK pirmininkė Inga Ruginienė, Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas Aleksandras Posochovas, Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė Dalia Jakutavičė. Pastaroji pirmininkavo Trišalei tarybai nuo balandžio iki rugsėjo mėn.

Pakaitiniai nariai: Lietuvos maistininkų profesinės sąjungos pirmininkė Gražina Gruzdienė, Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetiniu ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinės

sąjungos pirmininkė Irena Petraitienė, Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacijos pirmininkė Loreta Soščekienė.

Svarstyta:

- pasiūlymas, kad komandiruojamiems darbuotojams atlyginimai, dienpinigiai ir kitos su darbo užmokesčiu susijusios išmokos būtų mokami į darbuotojo sąskaitą banke.
- Europos Parlamente pernai metais „užgimusi“ iniciatyva dėl „teisės atsijungti“. LPSK

Dėl tvirtos LPSK pozicijos MMA kitais metais kils iki 730 eurų.

atstovai teigė, jog tai - aktuali problema, tačiau nemano, kad dėl to reikia keisti teisės aktus. Pakaktų, kad būtų laikomasi esamo Darbo kodekso, reglamentuojančio darbo ir poilsio režimą.

- Aptartas [Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano \(RRF\) projektas](#), kuris buvo pristatytas labai „aptakus“ daugiau detalių žadant pateikti vėliau. Tačiau to konkretumo taip ir nebuvo sulaukta.

- Kurjerių asociacijos iniciatyva aptartos e-platformų darbuotojų darbo sąlygos.
- Išsakyta griežta LPSK pozicija, kad minimali mėnesio alga (MMA) kitais metais turi kilti iki 750 eurų. Vyriausybė, iš pradžių siūlusi MMA kelti iki 703, vėliau pakėlė savo pasiūlymą iki 730 eurų, kam LPSK valdyba nutarė pritarti.
- Darbo kodekso 56 str. 1 d. 1 p. pakeitimas - panaikinti prievolę darbdaviui mokėti išeitines kompensacijas ir atostoginius išeinantiems iš darbo darbuotojams prastovų dėl ekstremalios situacijos (karantino) metu. LPSK pasisakė griežtai prieš.
- Užimtumo tarnybos pertvarka.
- Pasiūlymas dėl privalomųjų skiepų tam tikroms profesijų grupėms.
- Sustabdytos iniciatyvos atimti nedarbo ir sumažinti ligos išmokas.

DARBAS SU VYRIAUSYBE

2021 m. darbas su Vyriausybe nevyko sklandžiai ir nuosekliai. Premjerei Ingridai Šimonytei pradėjus eiti pareigas kreiptasi į ją dėl susitikimo, tačiau reakcijos nesulaukta. Tik rugsėjo 6 d. LPSK pirmininkė kartu su kitais Trišalėje taryboje atstovaujamų organizacijų vadovais buvo pakviesta susitikti su ministre pirmininke. Kitas susitikimas, jau tik su nacionalinių profesinių sąjungų vadovais, įvyko lapkričio 19 d.

- LPSK pirmininkė asmeniškai buvo pakviesta ir dalyvavo premjerės Ingridos Šimonytės sudarytos patariamiosios tarybos, kuri svarstė pandemijos valdymo priemones, veikloje. Metų pradžioje įvyko labai daug ekspertų grupės susitikimų, vėliau savo veiklą šioje taryboje I. Ruginienė pristabdė.
- LPSK kategoriškai pasisakė prieš Vyriausybės planus įvesti privalomąjį vakcinavimą tam tikroms profesijų grupėms;
- LPSK dalyvavo Mokestinių lengvatų peržiūros tarpinstitucinės darbo grupės prie Finansų ministerijos veikloje. Įvyko 9 susitikimai, pristatytos įvairios ministerijos iniciatyvos. Keli įstatymų pakeitimai pateikti Seimui, aktualiausias mums - neapmokestinamojo pajamų minimumo koregavimas.
- LPSK Prezidentui, Seimui ir Vyriausybei liepos 8 d. išsiuntė kreipimąsi „Dėl augančių dujų ir elektros energijos kainų“. Jame reiškiamas nerimas dėl augančių prekių ir paslaugų kainų, dėl ko net ir dirbantiems žmonėms pajamų gali užtekti tik pirmojo būtinumo prekėms ir paslaugoms įsigyti.
- LPSK nuolat dalyvauja trišalės tarybos prie Užimtumo tarnybos veikloje, taip pat - Vietinių užimtumo iniciatyvų projektų atrankos komisijoje Vilniaus rajone.
- LPSK dalyvauja Nacionalinės regioninės plėtros tarybos prie Vidaus reikalų ministerijos veikloje. LPSK taip pat yra delegavusi atstovus į Telšių, Klaipėdos, Panevėžio, Vilniaus, Kauno, Utenos, Šiaulių, Tauragės, Alytaus, Marijampolės regionų plėtros tarybų kolegijų partnerių grupes.
- LPSK atstovaujama darbo grupėje, rengiančioje 2022-2027 m. darbuotojų saugos ir sveikatos veiksmų planą.
- LPSK atstovaujama Privalomojo sveikatos draudimo taryboje.
- LPSK dalyvavo Nacionalinės įgūdžių strategijos formavimo (STRATA) valdymo grupėje prie LR Vyriausybės. Rezultatas - birželį pristatyta EBPO Lietuvos įgūdžių strategijos [vertinimo ir rekomendacijų ataskaita](#).
- Nuolatiniai susitikimai su socialinių reikalų ir darbo ministre` Monika Navickiene ir viceministru Vytautu Šilinsku.
- Valstybinės darbo inspekcijos vadovybės iniciatyva įvyko keli susitikimai, rodomas noras bendradarbiauti, tačiau realaus ir efektyvaus bendradarbiavimo pasigendama.

PASIRAŠYTOS KOLEKTYVINĖS SUTARTYS

LPSK metų pradžioje sudarė darbo grupę ir prisistatė Vyriausybei dėl Nacionalinės kolektyvinės sutarties 2022 m. parengimo. Dokumentas pasirašytas spalio 22 d.

Remiantis sutartimi, pareiginės algos bazinis dydis kitais metais bus padidintas iki 181 eurų. Prisistatydama deryboms LPSK reikalavo šį dydį kelti iki 187 eurų.

Taip pat sutarta didinti minimalių koeficientų ribas biudžetinių įstaigų darbuotojams - 0,5 koeficiento, valstybės tarnautojams (10 grupės pareigybėms) - 0,5 koeficiento, statutiniams pareigūnams (13-15 grupių pareigybėms), dirbantiems III įstaigų grupėje - 0,5 koeficiento, II įstaigų grupėje - 0,2 koeficiento.

Kasmet Nacionalinę kolektyvinę sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų nariai įgyja vis daugiau papildomų garantijų, tai yra:

- 2 darbo dienomis ilgesnės kasmetinės atostogos saviugdai, kurias išnaudoti reikia per 2022 metus;
- darbuotojams, kurie mokosi pagal formaliojo švietimo programas arba dalyvauja neformaliojo suaugusiųjų švietimo programose, galės būti suteikiamos iki 10 darbo dienų mokymosi atostogos, mokant jiems vidutinį darbuotojo darbo užmokestį arba iki 20 darbo dienų mokant 50 proc. nuo vidutinio darbuotojo atlyginimo;
- iki 5 darbo dienų skiriama sveikatai gerinti už šias dienas mokant vidutinį darbuotojo darbo užmokestį (tiems, kurie nepasinaudojo palankesnėmis sąlygomis mokytis);
- profesinių sąjungų renkamų organų nariai negali būti atleisti iš darbo darbdavio iniciatyva be išankstinio darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos sutikimo.

2022 m. Nacionalinę kolektyvinę sutartį ir įstaigų, kuriose esančių profesinių sąjungų nariams galioja papildomos garantijos, galima rasti [LPSK interneto puslapyje](#).

LPSK ĮVAIŽDŽIO FORMAVIMAS IR KOMUNIKACIJA

Pavasarij vykdyta **0,6 proc. informacinė kampanija**: šiemet pavyko gauti gerą pasiūlymą visą balandžio mėnesį transliuoti reklaminį vaizdo klipą viešojo transporto ekranuose dešimtyje miestų. Kasmet prašymų dėl paramos skyrimo profsajungoms daugėja, šiemet patenkinta beveik 30 tūkst. prašymų, pernai tokių buvo beveik 28 tūkst. Auga ir skiriamos sumos, šiemet profesinėms sąjungoms skirta 631 tūkst. eurų, pernai - 555 tūkst. LPSK tikslinė grupė - ne profesinių sąjungų nariai, kasmet surenkama vis daugiau paramos iš jų.

Sukūrėme tinklalaidę „**Darbe kaip darbe**“. **Pirmoji laida** buvo skirta Pasaulinei darbuotojų saugos ir sveikatos dienai, kuri minima balandžio 28 d. **Antrosios** tema - „Kolektyvinės sutartys: darnaus kolektyvo darbo prielaida, ar nereikalingas dokumentas?“. Tinklalaidės sukūrimas iš dalies finansuotas projekto „SocialTy“ lėšomis.

Atsakinėjama į interesantų paklausimus, gaunamus per platformą tinklalapyje „**Pranešk apie piktnaudžiavimą**“, feisbuke, el. paštu, telefonu. Tai paskatino naujų narių atsiradimą LPSK priklausančiose šakinėse organizacijose.

Nuo kovo iki lapkričio mėnesio buvo parengtos šešios **radijo laidos**, kurios transliuotos šešiose regioninėse radijo stotyse (finansuota projekto „SocialTy“ lėšomis). Temos: apie privalomąjį periodišką testavimą dėl COVID-19 viruso, apie mobingą verslo įmonėse, trumpesnę darbo savaitę, moterims darbo rinkoje kylančius iššūkius, apie vyresnių darbuotojų integraciją į darbo rinką bei jaunimo motyvaciją dirbti.

Aktyvus darbas socialiniuose tinkluose LPSK *feisbuko* paskyros gerbėjų ratą „išaugino“ iki beveik 8,5 tūkst. sekėjų.

Šiais metais paminėjome kai kurias profesines šventes parengdami interviu su profesinių sąjungų nariais ir publikuodami internetiniame puslapyje bei *feisbuke*. Publikuoti straipsniai apie muitininkę, odontologę, lėlininkę, energetiką, ugniagesį, slaugytoją, seniūnę, agronomą, fotografę, miškininką, vaistininką, paštininkę.

AKCIJOS

Balandžio mėnesį vykdyta solidarumo su Achemos darbuotojų ir UAB „Vilniaus viešasis transportas“ darbuotojų profesinėmis sąjungomis minėtų bendrovių vadovams siunčiant profsąjungų **palaikymo laiškus**.

Nors šiemet LPSK valdyba buvo nusprendusi neminėti Gegužės 1-osios, tačiau kai kurių entuziastų dėka Vinco Kudirkos aikštėje Vilniuje įvyko „**Gegužės 1-osios piknikas**“.

Tarptautinė vaikų gynimo diena regionines profsąjungas vienijančios Lietuvos žemės ūkio darbuotojų profesinių sąjungų federacijos (RPF) iniciatyva paminėta suteikiant galimybę jūros nemačiusiems vaikams ją pamatyti.

Spalio 7 d. - **Tarptautinę oraus darbo dieną** - profesinės sąjungos šiemet paminėjo „karštame“ taške - prie Vilniaus miesto savivaldybės. Išreikštas palaikymas besirengiantiems streikuoti savivaldybės valdomos įmonės „Vilniaus viešasis transportas“ darbuotojams.

KONFERNCIJOS, DISKUSIJOS

LPSK pirmininkė I. Ruginienė skaitė pranešimą Lietuvos banko [renginyje „ECB klauso“](#).

LPSK pirmininkė kalbėjo Lietuvos socialdemokratų (LSDP) diskusijose: „Pandemijos patirtys: priežiūros, slaugos ir aptarnavimo sektoriuose dirbančios moterys“ ([įrašo nuoroda](#)); „Aš - viršininkas, o tu - kvailys“ ([renginio transliacija](#)). Rugsėjo mėn. I. Ruginienė taip pat skaitė pranešimą LSDP tarybos posėdyje.

Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centro kvietimu LPSK pirmininkė dalyvavo diskusijoje „Nevyriausybinių organizacijų ateities vizija“. Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos kvietimu I. Ruginienė dalyvavo ir kalbėjo šios organizacijos valdybos posėdyje.

VIZITAI Į REGIONUS

Pandemijos sąlygos apribojo galimybes važinėti po regionus, tačiau kviečiama LPSK pirmininkė visada atsiliepia ir pagal galimybes dalyvauja renginiuose regionuose. I. Ruginienė dalyvavo Lietuvos pramonės darbuotojų šeimų sporto žaidynės Šventojoje, rugsėjo mėn. susitiko su Alytaus regiono profesinių sąjungų atstovais

ŽINIASKLAIDA

LPSK pirmininkė įvairių šalies žiniasklaidos priemonių žurnalistų nuolat kviečiama komentuoti visų, su darbuotojais susijusių aktualijų. Todėl pranešimų spaudai ir komentarų platinimo būtinybė praktiškai atkrenta. Šiais metais žiniasklaidoje publikuoti komentarai:

[„Žalėjant“ ekonomikai darbuotojai gali net išlošti;](#)

[Moterų sveikinti, deja, nėra su kuo](#) (Kovo 8-osios proga);

[Užuot bausdama režimą, Lietuva baudžia savo piliečius](#) (sanatorijos „Belorus“ atvejis);

[Darbuotojų trūks tol, kol jie bus laikomi priedais prie šluotų;](#)

[Ar valstybė reikalinga tik tada, kai „susimauna“ laisvoji rinka?](#)

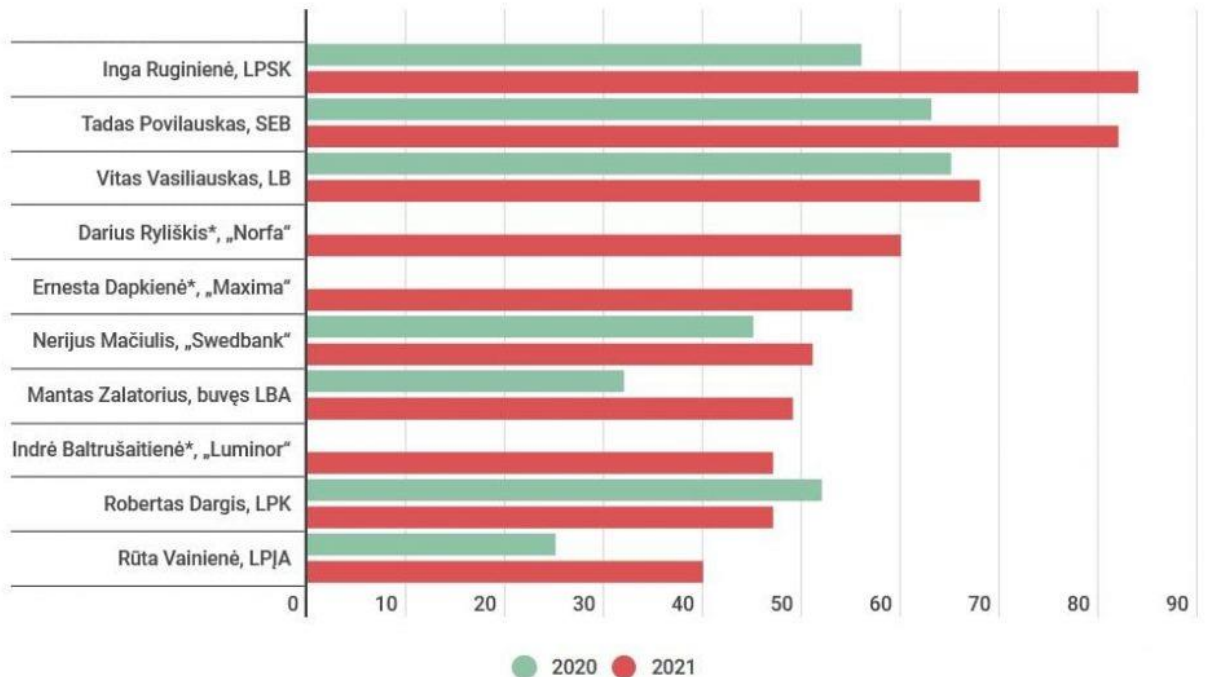
ĮVERTINIMAS

LPSK pirmininkė jau trečius metus iš eilės neapleidžia „Kantar“ sudaromo verslo nuomonės lyderių trejetuko. Šiemet ji pirmauja sąrašė pagal sąsają su atstovaujama organizacija.

VERSLO NUOMONĖS LYDERIAI

SIEJIMAS SU ATSTOVAUJAMA ORGANIZACIJA

Sąsaja su atstovaujama įmone ar organizacija, % nuo žinančių konkretų asmenį

VIDINĖ KOMUNIKACIJA

Į LPSK kreipiasi vis daugiau darbo kolektyvų, norinčių kurti profesines sąjungas. Juos konsultuojame ir nukreipiame į organizacijas - LPSK nares pagal veiklos profilį.

Prie LPSK internetinio puslapio veikia vidinis tinklas - intranetas (www.intranetas.lpsk.lt). Jame valdybos nariai gali rasti visus šios LPSK kadencijos siūstus ir gautus dokumentus, taip pat - valdybos ir tarybos posėdžių medžiagą.

Nutrūkus gyviems valdybos posėdžiams pradėta rengti papildomi nuotoliniai neformalūs susitikimai kiekvieną penktadienį. Jie nutrūko atsiradus galimybei rengti kontaktinius posėdžius.

Liepos 16 d. Druskininkuose įvyko neeilinis Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos (LPSK) tarybos posėdis. Keletą kartų iš eilės rengus posėdžius nuotolinio ryšio priemonėmis nutarta pasinaudoti galimybe susitikti gyvai.

TARPTAUTINĖ VEIKLA

LPSK yra įvairių tarptautinių organizacijų narė ir aktyviai dalyvauja jų veikloje. Priklausome Tarptautinei profesinių sąjungų konfederacijai (ITUC) ir jos Visaeuropinio regiono tarybai (PERC), Europos profesinių sąjungų konfederacijai (ETUC), Baltijos jūros profesinių sąjungų tinklui (BASTUN), Baltijos šalių profesinių sąjungų tarybai, taip pat bendradarbiaujame su regioninėmis profsąjunginėmis organizacijomis - Šiaurės šalių profesinių sąjungų taryba (NFS) bei įvairių šalių profesinių sąjungų centrais.

Vienas svarbių tarptautinės veiklos įvykių - LPSK pirmininkavimo Baltijos jūros profesinių sąjungų tinklui pabaiga (pagal rotaciją perduota Norvegijos profesinėms sąjungoms). Per aukšto lygio BASTUN Pavasario susitikimą (organizuoto LPSK ir BASTUN sekretoriatų) pirmininkaujant Norvegijos kolegoms pristatyti atlikti darbai bei aptarti tolesni organizacijos tikslai.

Paminėtina, kad LPSK prisijungė prie Baltijos jūros valstybių tarybos (CBSS) projekto (forumo) dėl Tvaraus darbinio gyvenimo skirtingais gyvenimo tarpsniais, akcentuojant vyresnio amžiaus žmonių iššūkius bei galimybes ES šalių darbo rinkose.

Nors dėl pandemijos suspenduoti gyvi susitikimai, LPSK atstovai aktyviai dalyvaudavo nuotoliniuose posėdžiuose, susitikimuose bei renginiuose. Iš jų išskirtini šie:

- LPSK dirba ETUC ir atstovauja Lietuvos profesinių sąjungų pozicijai įvairiais klausimais. LPSK atstovai priklauso šiems ETUC komitetams: 1. Spaudos, komunikacijos ir kampanijų, 2. Ekonomikos, 3. Užimtumo ir darbo rinkos, 4. Socialinio dialogo, 5. Kolektyvinių derybų ir atlyginimų koordinavimo, 6. Darbuotojų įsitraukimo ir kompanijų politikos, 7. Sveikatos ir saugumo, 8. Ekonominės ir socialinės sanglaudos bei regionų politikos, 9. Edukacijos ir mokymų, 10. Tvarios plėtros, energijos ir klimato kaitos, 11. Socialinės apsaugos, 12. Darbo ir vidaus rinkų teisės, 14. Mobilumo, migracijos ir įtraukties, 15. Tarptautinių reikalų, prekybos ir tvarios plėtros;
- Reguliariai dalyvauta svarbiausiuose organizacijų, kurioms priklauso LPSK, posėdžiuose ir renginiuose;
- LPSK šakų nariai dalyvauja Europos profesinių sąjungų instituto (ETUI) veiklose bei įvairaus formato mokymuose (šiuo metu - nuotoliniuose);
- LPSK atstovai taip pat dalyvavo šiuose dariniuose prie Europos Komisijos: 1. Europos socialinio fondo komitete, 2. Laisvo asmenų judėjimo patariamajame komitete, 3. Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fonde, 4. Europos saugos, higienos ir sveikatos

darbe patariamajame komitete, 5. Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo patariamajame komitete, 6. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete, 7. Europos profesinio mokymo plėtros centre;

- Pastaraisiais metais suaktyvėjo darbas su Tarptautine darbo organizacija - dalyvauta nuotoliniuose seminaruose, dirbta siekiant projekto finansavimo dėl konsultacinės pagalbos teikimo darbuotojams iš trečiųjų šalių bei kita;
- Dalyvauta įvairiose socialinių partnerių konsultacijose, susitikimuose su svarbių ES institucijų atstovais; tarp jų - dėl Europos semestro, Europos socialinių teisių ramsčio, socialinio dialogo situacijos bei kita.

Nors dėl pandemijos suspenduoti gyvi tarptautiniai susitikimai, LPSK atstovai aktyviai dalyvaudavo nuotoliniuose posėdžiuose, susitikimuose bei renginiuose.

LPSK prisijungia prie diskusijų dėl direktyvų bei su tuo susijusių ETUC kampanijų ir iniciatyvų, taip pat turi savo atstovų keliose *ad-hoc* darbo grupėse. Tarp svarbiausių temų - Direktyva dėl adekvačios minimalios algos Europoje nustatymo, Direktyva dėl darbo užmokesčio skaidrumo, Direktyvos pasiūlymas dėl darbo sąlygų skaitmeninėse platformose, profesinių sąjungų pozicijos gryninimas dėl dirbtinio intelekto plėtros, reglamentavimo ir privačių duomenų apsaugos.

LPSK ne kartą kreipėsi į Lietuvoje išrinktus Europos Parlamento narius prašydama palaikyti teisėtus darbuotojų lūkesčius ir prisijungti prie Europos profesinių sąjungų konfederacijos iniciatyvos dėl skaidraus darbo užmokesčio direktyvos stiprinimo, dėl Direktyvos dėl adekvačios minimalios algos Europoje nustatymo.

Informacija apie profesinėms sąjungoms aktualius tarptautinius pokyčius nuolat skelbiama LPSK puslapyje, socialiniuose tinkluose (nuolat atnaujinama su tarptautiniais reikalais dirbančių LPSK atstovų *feisbuko* grupė); kas ketvirtį rengiami susitikimai tarptautiniams reikalams aptarti, LPSK vidinei komunikacijai rengiama tarptautinių profesinėms sąjungoms aktualių naujienų santrauka, taip pat - rekomenduotinių tarptautinių renginių sąrašai.

LPSK PROJEKTAI

„PROFESINIŲ SAJUNGŲ IR DARBDAVIŲ BENDRADARBIAVIMO MODELIS VYSTANT SOCIALINĮ DIALOGĄ“ (2017-04-01 iki 2021-03-01). Tikslas - skatinti socialinį dialogą ir socialinių partnerių interesų derinimą, socialinio dialogo situacijos stebėseną ir rezultatų vertinimą šalies mastu. Projektą įgyvendino Valstybinė darbo inspekcija su partneriais: LPSK, LPS „Solidarumas“, Lietuvos darbdavių konfederacija, Žemės ūkio rūmais.

LPSK vykdė 2 veiklų įgyvendinimą kartu su savo narėmis - šakinėmis organizacijomis:

„**Apskritojo stalo diskusijos įmonių vadovams, darbuotojams**“. Temos: Darbo kodeksas, kolektyvinės derybos, informavimas ir konsultavimas, darbuotojų dalyvavimas įmonės valdyme, socialinio dialogo vaidmuo ir nauda, socialinė partnerystė. Įvyko 118 renginių, renginiuose dalyvavo 1748 unikalūs dalyviai (93%):

Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimas: 6 renginiai (94 dalyviai);

Lietuvos švietimo ir mokslo profesinė sąjunga: 49 (643);

Lietuvos baldų ir medžio apdirbimo įmonių darbuotojų profesinė sąjunga: 5 (61);

Lietuvos kelių ir autotransporto darbuotojų profesinių sąjungų federacija: 2 (31);

Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinė sąjunga: 4 (60);

Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojų profesinė sąjunga: 10 (184);

Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacija: 28 (453);

Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinė sąjunga: 10 (194);

Lietuvos visuomeninių paslaugų profsąjungų federacija: 4 (49).

„**Atvirieji mokymai visuomenei**“. Temos: socialinis dialogas, Darbo kodeksas, darbo sąlygos, apmokėjimas, kolektyvinės derybos, profesinių sąjungų ir darbo tarybų kompetencijos, darbuotojų dalyvavimas darbdaviui priimant sprendimus ir kt. Įvyko 109 renginiai, mokymuose dalyvavo 1681 dalyviai (134%). Renginių (grupių), kuriuos organizavo LPSK šakos, ir dalyvių skaičius:

Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimas - 2 renginiai;

Lietuvos baldų ir medžio apdirbimo įmonių darbuotojų profesinė sąjunga - 2 renginiai;

Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinė sąjunga - 4 renginiai;

Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojų profesinė sąjunga - 10 renginių;

Lietuvos švietimo ir mokslo profesinė sąjunga - 5 renginiai;

Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacija- 2 renginiai;

Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinė sąjunga
- 10 renginių;

Lietuvos geležinkelininkų profesinių sąjungų susivienijimas- 2 renginiai;

Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacija - 27 renginiai;

Lietuvos radioelektronikos pramonės profsąjungų organizacijų federacija - 7 renginiai;

Lietuvos maistininkų profesinė sąjunga - 8 renginiai;

Lietuvos metalistų profesinių sąjungų susivienijimas - 5 renginiai;

Lietuvos miško ir miško pramonės darbuotojų profesinių sąjungų federacija - 15 renginių;

LPSK Moterų centras - 2 renginiai;

LPSK regionai - 8 renginiai;

SOCIALINIO DIALOGO PROJEKTAS „SOCIALTY“ (2020 m. liepa - 2022 m. birželis):

Projekto vykdytoja - LPSK, partneriai - Lietuvos pramonininkų konfederacija, Norvegijos profesinių sąjungų konfederacija ir Norvegijos įmonių konfederacija. Projektą finansuoja Norvegijos agentūra „Innovation Norway“.

Projekto tikslas - gerinti socialinį dialogą Lietuvoje, skatinti dvišales derybas, susitarti dėl pagrindinių derybų principų, procedūrų ir galimų būsimų kolektyvinių sutarčių temų.

Esminis projekto rezultatas - pagrindinis darbdavių ir profesinių sąjungų konfederacijų susitarimas dėl nacionalinių kolektyvinių derybų.

Nuolatinė projekto socialinių partnerių darbo grupė generuoja idėjas, rengia susitarimo projektą pasinaudodama Norvegijos socialinių partnerių patirtimi. 2021 metais jau įvyko 6 projekto „SocialTY“ darbo grupės susitikimai gyvai. Prieš tai įvyko 5 Lietuvos ir Norvegijos socialinių partnerių susitikimai nuotoliniu būdu. Darbo grupės susitikimuose buvo aptartas Norvegijos bazinis susitarimas, jis lygintas su Lietuvos darbo kodeksu. Darbo grupės nariai diskutavo su projekto eksperte dėl Bazinio susitarimo rengimo pažangos, susipažino su Lietuvos pramonės kolektyvinių sutarčių analize, diskutavo su Norvegijos partneriais apie Norvegijos patyrimo pritaikymo Lietuvos socialinio dialogo procesuose.

Sukurtas bei nuolat atnaujinamas projekto tinklalapis - www.socialty.lt

Per šį laikotarpį įvyko projekto viešinimo darbai. Buvo sukurtos 6 radijo laidos (žr. 8 p.), transliuotos šiose radijo stotyse: FM99 (Alytus, Druskininkai), TAU (Kaunas), RS2 (Šiauliai), Tauragės radijas, Mažeikiai FM, Kapsai (Marijampolė), laidų pagrindu sukurti straipsniai. Tai pat buvo rengiamos ir viešinamos tinklalaidės „Darbe kaip darbe“ (žr. 8 p.).